

Tartalom

I. kötet

Előszó az első kiadáshoz <i>Jakab András</i>	IX
Előszó a második kiadáshoz <i>Jakab András</i>	X
Folytonos alkotmányozás. Ajánlás az Alkotmány kommentárja elé <i>Tölgyessy Péter</i>	XI
Technikai-olvasószerveztési előszó <i>Bodnár Kriszta</i>	XXV
Rövidítésjegyzék	XXXIX

Az Alkotmány kommentárjának feladata <i>Jakab András</i>	5
Preambulum <i>Sulyok Márton – Trócsányi László</i>	83

I. fejezet. Általános rendelkezések

1. § [A köztársasági államforma] <i>Győrfi Tamás</i>	109
2. § [Alkotmányos alapelvek; ellenállási jog] <i>Győrfi Tamás – Jakab András</i> – <i>Salát Orsolya – Sonnevend Pál – Sulyok Gábor – Kovács Mónika – Tilk Péter</i>	127
2/A. § [Európai Unió] <i>Csubány Péter – Sonnevend Pál</i>	238
3. § [Pártok] <i>Kovács Mónika – Tilk Péter</i>	270
4. § [Szakszervezetek] <i>Kovács Mónika – Tilk Péter</i>	290
5. § [Védelmi kötelezettség] <i>Sulyok Gábor</i>	306
6. § [Nemzetközi kapcsolatok] <i>Sulyok Gábor – Csubány Péter – Halász Iván</i> – <i>Majtényi Balázs – Sonnevend Pál</i>	322
7. § [Nemzetközi jog és belső jog; jogalkotási törvény] <i>Molnár Tamás – Sulyok Gábor</i> – <i>Jakab András</i>	357
8. § [Alapjogok korlátozása] <i>Gárdos-Orosz Fruzsina</i>	387
9. § [Piacgazdaság] <i>Salát Orsolya – Sonnevend Pál</i>	433
10. § [Állami tulajdon] <i>Salát Orsolya – Sonnevend Pál</i>	441
11. § [Állami vállalatok] <i>Salát Orsolya</i>	444
12. § [Szövetkezetek; önkormányzati tulajdon] <i>Salát Orsolya</i>	447

13. §	[A tulajdonhoz való jog] <i>Salát Orsolya – Sonnevend Pál</i>	451
14. §	[Örökléshez való jog] <i>Salát Orsolya</i>	486
15. §	[Házasság és család] <i>Csink Lóránt – Schanda Balázs</i>	490
16. §	[Az ifjúság védelme] <i>Csink Lóránt</i>	501
17. §	[A rászorulókról való gondoskodás] <i>Juhász Gábor</i>	508
18. §	[Az egészséges környezethez való jog] <i>Majtényi Balázs</i>	512

II. fejezet. Az Országgyűlés

19. §	[Az Országgyűlés hatáskörei] <i>Szente Zoltán – Jakab András – Patyi András – Sulyok Gábor</i>	531
19/A. §	[Az Országgyűlés akadályoztatása különleges állapotokban] <i>Jakab András</i>	633
19/B. §	[Rendkívüli állapot] <i>Jakab András</i>	645
19/C. §	[Szükségállapot] <i>Jakab András</i>	653
19/D. §	[A rendkívüli állapotról és a szükségállapotról szóló törvény] <i>Jakab András</i>	661
19/E. §	[Külső fegyveres csoport váratlan betörése] <i>Jakab András</i>	664
20. §	[Az Országgyűlés tagjainak jogállása] <i>Szente Zoltán</i>	672
20/A. §	[A képviselői megbíztatás megszűnése] <i>Szente Zoltán</i>	732
21. §	[Az Országgyűlés belső szervezeti tagozódása] <i>Szente Zoltán</i>	745
22. §	[Az Országgyűlés ülésezési rendje] <i>Szente Zoltán</i>	770
23. §	[A parlamenti nyilvánosság] <i>Szente Zoltán</i>	788
24. §	[Az Országgyűlés működésének alkotmányos szabályai] <i>Szente Zoltán</i>	798
25. §	[A törvénykezdeményezési jog] <i>Szente Zoltán</i>	836
26. §	[A törvény kihirdetése] <i>Kovács Virág</i>	851
27. §	[Az interpellációs és kérdezési jog a magyar parlamenti jogban] <i>Szente Zoltán</i>	867
28. §	[Az Országgyűlés megbíztatásának kezdete és megszűnése] <i>Szente Zoltán</i>	877
28/A. §	[Az Országgyűlés megbíztatása rendkívüli állapot vagy szükségállapot idején] <i>Szente Zoltán</i>	899
28/B. §	[Az országos népszavazás és népi kezdeményezés általános tárgya] <i>Térey Vilmos</i>	907
28/C. §	[Az országos népszavazás részletesebb szabályai] <i>Térey Vilmos</i>	914
28/D. §	[Az országos népi kezdeményezés részletesebb szabályai] <i>Térey Vilmos</i>	933
28/E. §	[A népszavazási aláírásgyűjtés időkorlátja] <i>Térey Vilmos</i>	936

III. fejezet. A köztársasági elnök

29. §	[A köztársasági elnök általános funkciója] <i>Kovács Virág</i>	943
29/A. §	[A köztársasági elnöki megbízatás időtartama és korhatára] <i>Kovács Virág</i>	971
29/B. §	[A köztársasági elnök megválasztásának eljárása] <i>Kovács Virág</i>	981
29/C. §	[A köztársasági elnök megválasztásának időpontja] <i>Kovács Virág</i>	992
29/D. §	[A köztársasági elnök hivatalba lépése] <i>Kovács Virág</i>	996
29/E. §	[A köztársasági elnök helyettesítése] <i>Kovács Virág</i>	1000
30. §	[A köztársasági elnök összeférhetetlensége] <i>Kovács Virág</i>	1016
30/A. §	[A köztársasági elnök feladat- és hatáskörei] <i>Kovács Virág</i>	1022
31. §	[A köztársasági elnöki megbízatás megszűnése] <i>Kovács Virág</i>	1056
31/A. §	[A köztársasági elnök sérthetlensége] <i>Kovács Virág</i>	1070
32. §	[A köztársasági elnökkel szembeni büntetőeljárás] <i>Kovács Virág</i>	1088

IV. fejezet. Az Alkotmánybíróság

32/A. §	[Az Alkotmánybíróság] <i>Vincze Attila – Csubány Peter – Sonnevend Pál</i> – <i>Jakab András</i>	1099
---------	---	------

V. fejezet. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa

32/B. §	[Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosa] <i>Herbert Küpper</i>	1175
---------	---	------

VI. fejezet. Az Állami Számvevőszék és a Magyar Nemzeti Bank

32/C. §	[Az Állami Számvevőszék] <i>Vincze Attila</i>	1237
32/D. §	[A Magyar Nemzeti Bank] <i>Vincze Attila</i>	1260

VII. fejezet. A Kormány

33. §	[A Kormány szervezete és megalakulása] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1291
33/A. §	[A Kormány megbízatásának megszűnése] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1308
33/B. §	[A miniszterek megbízatásának megszűnése] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i> . . .	1317

34. §	[A minisztériumok és megjelölésük] <i>Jakab András – Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1324
35. §	[A Kormány hatáskörei] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos – Patyi András – Jakab András</i>	1330
35/A. §	[A Kormány és az Országgyűlés kapcsolata integrációs ügyekben] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1360
36. §	[A Kormány és a társadalmi szervezetek] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1365
37. §	[A miniszterelnök és a miniszterek hatáskörei] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos – Jakab András</i>	1368
39. §	[A Kormány és tagjai országgyűlési felelőssége] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1376
39/A. §	[A bizalmatlansági indítvány] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1388
39/B. §	[A hivatalban maradó Kormány] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1403
39/C. §	[Az ügyvezető miniszterelnök] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1408
40. §	[Kormánybizottságok és államigazgatási irányítás] <i>Herbert Küpper – Térey Vilmos</i>	1412

VIII. fejezet. A Magyar Honvédség és egyes rendvédelmi szervek

40/A. §	[A Magyar Honvédség és a Rendőrség feladatai] <i>Patyi András</i>	1419
40/B. §	[A Magyar Honvédség és a Rendőrség irányítása] <i>Patyi András</i>	1453
40/C. §	[A Magyar Honvédség külföldi bevetése] <i>Patyi András</i>	1471

II. kötet

IX. fejezet. A helyi önkormányzatok

41. §	[Az önkormányzati területi egységek] <i>Herbert Küpper</i>	1479
42. §	[A helyi önkormányzás joga] <i>Herbert Küpper</i>	1500
43. §	[Az önkormányzatok egyenlősége] <i>Herbert Küpper</i>	1525
44. §	[A helyi önkormányzatok választása] <i>Herbert Küpper</i>	1551
44/A. §	[A helyi képviselő-testület hatáskörei] <i>Herbert Küpper – Jakab András</i>	1571
44/B. §	[A helyi önkormányzat szervezete] <i>Herbert Küpper</i>	1623
44/C. §	[Az önkormányzati törvény] <i>Herbert Küpper</i>	1640

X. fejezet. A bírói szervezet

45. §	[A bíróságok] <i>Herbert Küpper</i>	1651
46. §	[Az ítélkező bírák] <i>Herbert Küpper</i>	1690
47. §	[A Legfelsőbb Bíróság] <i>Herbert Küpper – Jakab András</i>	1700
48. §	[A bírák kinevezése és elmozdíthatatlansága] <i>Herbert Küpper</i>	1708
50. §	[A bíróságok feladatai és függetlenségük] <i>Herbert Küpper – Patyi András</i>	1737

XI. fejezet. Az ügyészség

51. §	[Az ügyészség és a legfőbb ügyész feladatai] <i>Varga Zs. András</i>	1855
52. §	[A legfőbb választása és felelőssége] <i>Varga Zs. András</i>	1876
53. §	[Az ügyészek kinevezése és jogállásuk] <i>Varga Zs. András</i>	1889

XII. fejezet. Alapvető jogok és kötelességek

54. §	[Az élethez és az emberi méltósághoz való jog] <i>Zakariás Kinga</i> – <i>Szírbit Miklós</i>	1899
55. §	[A személyi szabadsághoz való jog] <i>Tóth Gábor Attila</i>	1947
56. §	[Jogképesség] <i>Majtényi Balázs</i>	1996
57. §	[Bírósági eljárási garanciák] <i>Hollán Miklós – Lőrök József – Osztoivits András</i> – <i>Varga István – Végvári Réka</i>	2005
58. §	[Mozgásszabadság] <i>Pap András László</i>	2127
59. §	[A magánszférajogok] <i>Jóri András</i>	2167
60. §	[Lelkiismereti és vallásszabadság] <i>Schanda Balázs</i>	2194
61. §	[A véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság és a közérdekű adatok nyilvánossága] <i>Koltay András</i>	2219
62. §	[Gyülekezési jog] <i>Sólyom Péter</i>	2304
63. §	[Egyesülési jog] <i>Kovács Kriszta</i>	2318
64. §	[Panaszjog] <i>Hajas Barnabás – Patyi András</i>	2337
65. §	[Menedékjog] <i>Tóth Judit</i>	2348
66. §	[Férfiak és nők egyenjogúsága] <i>Csink Lóránt</i>	2373
67. §	[A gyermekek jogai] <i>Hajas Barnabás – Schanda Balázs</i>	2383
68. §	[Nemzeti és etnikai kisebbségi jogok] <i>Majtényi Balázs</i>	2398
69. §	[Állampolgárság] <i>Halász Iván – Schweitzer Gábor</i>	2432

70. §	[Választójog] <i>Domahidi Ákos</i>	2471
70/A. §	[A diszkrimináció tilalma] <i>Győrfi Tamás – M. Tóth Balázs</i>	2495
70/B. §	[A munkához való jog] <i>Juhász Gábor</i>	2548
70/C. §	[A kollektív munkajog intézményeinek alkotmányos védelme] <i>Juhász Gábor</i>	2563
70/D. §	[Az egészséghez való jog] <i>Juhász Gábor</i>	2570
70/E. §	[A szociális biztonsághoz való jog] <i>Juhász Gábor</i>	2579
70/F. §	[A művelődéshez való jog] <i>Horváth Enikő</i>	2594
70/G. §	[A tudományos és művészeti élet szabadsága] <i>Láncos Petra Lea</i>	2606
70/H. §	[Honvédelmi kötelezettség] <i>Kovács Mónika – Tilk Péter</i>	2629
70/I. §	[Köztelherviselés] <i>Cserne Péter</i>	2645
70/J. §	[Szülői és gondviselői kötelezettség] <i>Csink Lóránt</i>	2663
70/K. §	[Alapjogok érvényesíthetősége a bíróságokon] <i>Jakab András – Vince Attila</i>	2666

XIII. fejezet. A választások alapelvei

71. §	[A választások alapelvei] <i>Domahidi Ákos</i>	2687
-------	--	------

XIV. fejezet. A Magyar Köztársaság fővárosa és nemzeti jelképei

74. §	[A főváros] <i>Schweitzer Gábor</i>	2703
75. §	[A himnusz] <i>Halász Iván – Schweitzer Gábor</i>	2710
76. §	[A címer és a zászló] <i>Halász Iván – Schweitzer Gábor</i>	2717

XV. fejezet. Záró rendelkezések

77. §	[Az alaptörvényi jelleg] <i>Jakab András – Vincze Attila</i>	2741
78. §	[Záró rendelkezés] <i>Jakab András</i>	2755

A kötet szerzői	2761
Joganyagmutató	2775
Tárgymutató	2917
Személynévmutató	2989